

Regionstyrelsen §§ 42-66

Tid: 2015-03-17, kl 13:00-16:50

Plats: Regionens hus, sal A

§ 60
Dnr
LJ2014/
1807

Yttrande över granskning av Landstingets styrning av tillgänglighet

Beslut

Regionstyrelsen beslutar

- Överlämna föreliggande yttrande till Regionens revisorer.

Sammanfattning

Landstingets revisorer har tillsammans med hjälp av sakkunnigt biträde genomfört en granskning av Landstingets styrning av tillgängligheten inom sjukvården

Beslutsunderlag

- Revisionsrapport LJR2014/19
- Protokollsutdrag från Nämnden för Folkhälsa och sjukvård 2015-03-10

Beslutet skickas till

Regionrevisionen
Nämnden för Folkhälsa och sjukvård
Folkhälsa sjukvård

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Håkan Jansson
Regionstyrelsens ordförande

Rune Backlund

Rätt utdraget,
Intygat

Lena Sandqvist

Folkhälsa och sjukvård

Eivor Blomqvist

Regionstyrelsen

Yttrande över granskning av landstingets styrning av tillgänglighet LJR2014/19

Förslag till beslut

Föreliggande yttrande överlämnas till Regionens revisorer.

Sammanfattning

Landstingets revisorer har, med hjälp av sakkunnigt biträde, genomfört en granskning av landstingets styrning av tillgängligheten inom sjukvården. Syftet med granskningen är att bedöma om landstingsstyrelsens styrning av tillgängligheten är ändamålsenlig utifrån landstingets övergripande mål om god och tillgänglig vård.

Landstingsrevisionen frågar till regionstyrelsen: Vilka åtgärder avser regionstyrelsen vidta till följd av revisorernas rekommendationer? Avser regionstyrelsen vidta några ytterligare åtgärder till följd av granskningens resultat?

Regionsstyrelsen delar revisorernas syn på att det är angeläget att tillgängligheten i vården följs upp inom olika områden och ur flera perspektiv. Uppföljning av ledtider till återbesök och kontroller en viktig del i arbetet för en tillgänglig och säker vård. Regionen medverkar därför bl a i arbete med nationell uppföljningsmodell och har successivt fått allt mer stabila och tillförliga data. Under 2015 står ledtider inom cancervården i fokus.

I arbetet med nya mätområden ingår inledningsvis att säkra att begrepp och modeller för uppföljning blir likadan i hela landet. I takt med att resultat blir tillförlitliga, kan de också användas för analys och styrning; såväl på verksamhetsnivå, som på övergripande ledningsnivå. Regionsstyrelsen ges således möjlighet att successivt säkra en allt mer heltäckande uppföljning av tillgängligheten.

Region Jönköpings län har även för avsikt att utveckla arbetet med en effektiv kapacitets- och produktionsplanering. I och med den beslutade omorganisationen inom Region Jönköpings län kommer huvudansvaret för detta att ligga inom respektive medicinskt verksamhetsområde. Införande av ett operationsplaneringssystem som möjliggör bättre resursutnyttjande av länets totala operationsverksamhet är också en åtgärd som är igångsatt.

Information i ärendet

Med utgångspunkt från de systemmätetal, som fastställts i landstingets budget för att mäta att vården är tillgänglig och ges i rimlig tid, är revisorernas övergripande bedömning att landstingsstyrelsen har säkerställt en effektiv styrning, inklusive uppföljning, av tillgängligheten. Bedömningen är att systemmätetalen och målen är väl kända i de granskade verksamheterna. Kömiljardens kriterier är integrerade i styrningen på alla nivåer i organisationen.

Med utgångspunkt i det löfte, som fastställts i landstingets budget om väntetider i cancervården, är revisorernas bedömning däremot att landstingsstyrelsen inte har en effektiv styrning för att säkerställa att vården är tillgänglig och ges enligt fastställt löfte till cancerpatienterna i regionen.

Revisorernas bedömning är att landstingsstyrelsen inte har en styrning som omfattar tillgängligheten för alla patientgrupper. Bedömningen grundar sig på att, enligt vad som framkommer i granskningen, ett inte försumbart antal patienter får vänta längre än vad som kan anses medicinskt motiverat. En förklaring till detta är den starka prioritering som sker i styrningen för att uppnå de mål för tillgängligheten som fastlagts i budgeten.

De politiska prioriteringarna gällande väntetider uppfattas, av chefer och profession, inte alltid harmonisera med de prioriteringar, som i vårdarbetet görs på medicinska grunder. Risk finns därmed för att den medicinska prioriteringen ibland åsidosätts.

Landstingsstyrelsen har inte gjort någon konsekvensanalys av styrningen för att se om eventuella undanträngningseffekter finns. Tillgängligheten för återbesök följs inte upp och inte heller hur andra väntetider, än de som fastlagts i budgeten, påverkas av prioriteringen. I verksamheterna har ett systemstöd utvecklats för att kunna följa upp att återbesök sker som planerat.

Revisorerna konstaterar, vilket även gjorts i tidigare granskningar, att det fortfarande saknas en tillämpad länsövergripande metodik för kapacitets- och produktionsplanering, vilken skulle kunna bidra till att förbättra tillgänghetsläget och processutvecklingen.

Revisorerna rekommenderar regionsstyrelsen att

- överväga vilka åtgärder som behöver vidtas för att regionstyrelsens styrning av tillgängligheten ska bli mer heltäckande och omfatta alla patientgrupper
- intensifiera och skapa förutsättningar för arbetet med att införa en länsövergripande metodik för kapacitets- och produktionsplanering samt
- i den fortsatta utvecklingen av styrningen uppmärksamma vikten av att styrningen av tillgängligheten harmoniserar med de prioriteringar som professionen gör på medicinska grunder och enligt Hälso- och sjukvårdslagen.

Regionsstyrelsen delar revisorernas syn på att det är angeläget att tillgängligheten i vården följs upp inom olika områden och ur flera perspektiv. Av det skälet är exempelvis uppföljning av ledtider till återbesök och kontroller en viktig del i arbetet för en tillgänglig och säker vård. Under 2013 tog SKL fram en gemensam uppföljningsmodell för uppföljning av *återbesök inom planerad specialiserad vård*. Region Jönköpings län rapporterar, tillsammans med alla andra landsting, månadsvis enligt modellen och har succesivt fått allt mer stabila och tillförliga data.

På motsvarande sätt deltar regionen även i det nationella projektet för uppföljning av *ledtider inom bild- och funktionsmedicin samt neurofysiologi*. Under 2015 står ledtider inom cancervården i fokus, inom ramen för projektet *Nationell uppföljning av standardiserade vårdförlopp inom cancervården, fas 1*. Det handlar om att undersöka förutsättningar för att mäta och följa införandet av standardiserade vårdförlopp via landstingens vårdadministrativa system.

I arbetet med nya mätområden ingår inledningsvis att säkra att begrepp och modeller för uppföljning blir likadana i hela landet. I takt med att resultat blir tillförlitliga, kan de också användas för analys och styrning; såväl på verksamhetsnivå, som på övergripande ledningsnivå. Regionsstyrelsen ges således möjlighet att successivt säkra en allt mer heltäckande uppföljning av tillgängligheten.

Vårdgarantin anger inte *om* vård ska ges eller *vilken slags* vård som ska ges, men när beslut har fattats ska den erbjudas inom vårdgarantins tidsgränser. Vårdgarantin och övriga politiskt mål för tillgänglighet gäller alla tillstånd, även om det finns patienter som utan medicinsk risk skulle kunna vänta längre. Att tillgänglighetsmålen inte alltid "harmonierar med de medicinska prioriteringar som görs i vårdarbetet" är således till viss del oundvikligt.

Region Jönköpings län har även för avsikt att utveckla arbetet med en effektiv kapacitets- och produktionsplanering. I och med den beslutade omorganisationen inom Region Jönköpings län kommer huvudansvaret för detta att ligga inom respektive medicinskt verksamhetsområde. Det innebär en tydligare och horisontell ledning av länets processer. Den nya organisationen förväntas leda till effektivare utnyttjande av resurser och högre grad av samverkan inom länet. Införande av Cosmic TM, ett operationsplaneringssystem som möjliggör bättre

resursutnyttjande av länets totala operationsverksamhet är också en åtgärd som är igångsatt.

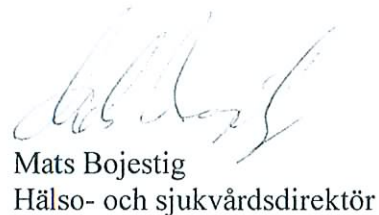
Beslutsunderlag

- Revisionsrapport 2014 Granskning av landstingets styrning av tillgänglighet LJR2014/19

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
Regiondirektör

Mats Bojestig
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutet skickas till

Regionrevisionen
Folkhälsa och sjukvård